

Vlasta Svobodová – scénář

Vlasta Svobodová, rozená Lojková, prožila celý život ve svém rodném domě v Polničce. Je velmi laskavá, ochotná a stále se zajímá o dění ve svém okolí. Sama o sobě říká, že je polničskou patriotkou. Její první vzpomínka z dětství je na nástup do tehdy národní školy v Polničce.

„Já jsem byla vždycky strašně hubená a malá, a protože jsem až v prosinci, tak mně chtěli dát do školy o rok později a já jsem strašně tvrdě bojovala, že chci jít se svejma spolužákama do školy, a nakonec jsem to prosadila, že mně do školy, toho 1. září vzali.“

Její vysněným povoláním bylo stát se paní učitelkou, proto se po ukončení osmileté střední školy v Polničce v roce 1957 hlásila na jedenáctiletou školu ve Žďáru nad Sázavou, ale škola v Polničce jí nedala doporučení, protože tatínek byl živnostník.

„Tak prostě řekli, že jsem hubená a drobná a že bych na to vyučování na jedenáctiletce nestačila. A zkazili mně vysvědčení tak, že krom vysvědčení, známky z chování, jsem měla samý trojky, akorát z tělocviku dvojku.“

Paní Vlasta vzpomíná na tatínka: František Lojek byl kovář a vlastnil firmu, která se jmenovala Nejstarší horácká vozovka. Měl 13 zaměstnanců a vyráběl vozy na pneumatikách pro potah i motorový vlek.

„A měl s tím veliký úspěchy, v roce 1947 na veletrhu v Praze vlastně je vystavoval a tam měly takový úspěch, že o ně byl tak velký zájem, že ministerstvo rozhodlo, že se budou dávat vozy na příděl.“

V době druhé světové války se František Lojek nebál pomoci těm, kteří se dostali do složité životní situace.

„Ještě taky za války, tatínek tady schovával jednoho člověka, Jaroslav Hertl se jmenoval, jeho brácha tady dělal, Láďa Hertl. On byl nasazený totálně v Německu a utekl a tatínek ho tady v kovárně schovával.“

„On měl v kovárně udělaný pod ponkem takovej úkryt, a když sem někdo šel cizí, tak se tam prostě schoval.“

„Kdyby ho tady někdo chytil, tak celá rodina na to doplatila. To byly dost velký tvrdý sankce.“

V roce 1948 proběhl komunistický státní převrat. V roce 1951 byla firma Františka Lojka znárodněna, stala se z ní Strojní traktorová stanice. Rodina byla ráda, že jim zůstala střecha nad hlavou. František Lojek těžce sháněl nové pracovní místo, nikde ho nechtěli zaměstnat. Nakonec se mu podařilo uplatnit se ve firmě Tokoz jako kalič.

„Když mu odvezli stroje, oni z toho byli špatný, to víte, dyť já si vzpomínám jako malá holka, že tatínek když dával dohromady tu kovárnu, tak mamince dal příděl peněz na domácnost a s tím ona musela vyjít. A to si vzpomínám, že ona třeba ze starejch šatů si šila zástěry, že neměla na to, aby si koupila něco jinýho. A tatínek koupil soustruh do kovárny, že jo. My jsme tam měli, třeba dva soustruhy tam měl. Tam já mám ten seznam strojů, to je takhle seznam strojů, co odváželi. To von všechno, soustruh měl koupenej v 49. a v 50. roce to zabrali.“

Přes všechny problémy, které rodinu během života potkaly, pomáhal pan Lojek ochotně při zvelebování obce.

„Nám komunisti ublížili, ale víte co, já si vždycky vzpomenu, náš tatínek tady dělal hodně věcí: sokolovna, vlastně přístavba, to celý von dělal. A já jsem jednou říkala: „Tatí, tobě ty komunisti tak ublížili a ty tady děláš takovýchle věci“, a on mně povídal: „Viš, já chci, aby po mně tady v Polničce něco zbylo.“

František Lojek se celý život řídil zásadou:

„Neber to, co ti nepatří a co sis svou poctivou prací nezasloužil. Naproti tomu vším jsem si očima i ušima všeho, co jsem na cestě životem viděl a slyšel. Z toho jsem si přivlastňoval vše, co činí život okouzlujícím, spokojeným a společnosti prospěšným.“